Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Andere Arriolabengoa Bengoa

Aramaio, Araba (1982)

Aurkibidea

Biografia

Aramaion jaioa da Andere, 1982ko ekainaren 3an, eta Aramaion bizi izan da betidanik. Bi senidetan zaharrena da eta ama Otxandioarra eta aita Aramaiokoa ditu. LAB sindikatuko abokatua da lanbidez, bertsolaria, eta ama. Haurrei bertso eskolak ematen ere badabil. Manex Agirre koadrilako lagunarekin elkarrizketatu genuen, eta hainbat kontu ibili zuten mintzagai Aramaioko Kultur Etxean egin genien elkarrizketan: norberaren lanbidea, eguneroko martxa, seme-alabak, parkeko kontuak, euskara, koadrila eta bertsolaritza, besteak beste.

Zintak

ARA-133

- **Proiektua**: Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Errazkin, Aitor
- **Data**: 2014-10-08
- **Iraupena**: 96 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Errazkin, Aitor

Pasarteak

1. Kuadrillan, gehien-gehienetan, euskaraz

- **Erref**: ARA-133/004
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:13:47. **Bukatu**: 00:16:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Andere eta Manexen kuadrillan gai guztiei buruz egiten da euskaraz. Gaztelerarako joera pertsona jakinek dute, izatekotan, baina hizketagaiak ez dira, normalean, hizkuntza batean edo bestean aritzeko motibo izaten.

2. Buatxabal!

- **Erref**: ARA-133/006
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:17:00. **Bukatu**: 00:18:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Esamolde dezente gazteleraz esateko joera dute kuadrillan, eta hori oso hedatuta dagoen joera dela uste dute, ahozko jardunari estuki lotua dagoena, gainera.

3. "Ziriñe", "artaburua", "zapaburua"

- **Erref**: ARA-133/007
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:18:02. **Bukatu**: 00:20:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Irainak esateko garaian, esamoldeekin bezalaxe, oso barneratuak dituzte gaztelerazko hitzak, baina euskarazko zenbait irain ere natural asko erabiltzen dituzte Manexek eta Anderek.

4. mutiko "zaperue" eta neskatilla "puxikie"

- **Erref**: ARA-133/008
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:20:23. **Bukatu**: 00:21:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Irain kontuei tiraka hasi eta Manexek gogora ekarri "mutiko zaperue", aitonak esan ohi zuena. "Neskatilla puxikie" ere entzuna du hor nonbait, eta bota bezain laster, Anderek esan du berari ere ezaguna ziola. Hala ere, galtze bidean ikusten dituzte halako irainak.

5. Txisteak gazteleraz edo gipuzkeraz

- **Erref**: ARA-133/010
- **Iraupena**: 0:03:36. **Hasi**: 00:23:06. **Bukatu**: 00:26:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Euren inguruan, eta adinkideei dagokienean, beti ere, txisteak gazteleraz kontatzeko ohitura dago. Besteen barrea probokatzeko gipuzkera imitatzeko joera aipatzen dute. Eta txiste eta euskalkien jiran, anekdota bana kontatzen dute Manexek eta Anderek.

6. Inguruko herrietako hizkera txantxarako gai

- **Erref**: ARA-133/011
- **Iraupena**: 0:03:17. **Hasi**: 00:26:42. **Bukatu**: 00:29:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:
Otxandioarren "jun-jun", Arratsatekoen "kabiru", oñatiarren "fan" eta bergararren azentua aipatzen dituzte, besteak beste, eurentzat kurioso eta irrigarri diren kontuen artean.

7. Irrati eta telebista saioetako hizkera

- **Erref**: ARA-133/012
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:29:59. **Bukatu**: 00:32:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Irratian esatari zenbaitengan ahalegina sumatzen dute euskara batuari nork bere euskalkiaren bitartez "bizi" gehiago emateko. Itziar Alduntzin edo Xabier Larrazabal aipatzen dituzte.

8. "Dragoi Bola" marrazki bizidunetako itzulpenak

- **Erref**: ARA-133/014
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:33:44. **Bukatu**: 00:35:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
"Dragoi Bola" marrazki bizidunetako itzulpen lanetan Xabier Amurizak eta bestek egindako lana goraipatzen dute.

9. Aitak alabei hika egin ez izanaren pena

- **Erref**: ARA-133/015
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:35:12. **Bukatu**: 00:36:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Andereri eta aiztari ez zaizkie etxean hika zuzendu izan; aita ez, bederen, tradizioak hala aginduta. Eta gaur egun, bai alabek eta bai aitak dute horren pena.

10. "Hikaren" balioaz

- **Erref**: ARA-133/019
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:43:53. **Bukatu**: 00:45:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Hitanoa edo hiketa gaur egun baliagarria den galdetuta, zalantza egiten du Anderek. Baina berak betidanik entzun izan du hika etxean, eta zehatzago, noka, emakumeen artekoa, alegia, eta pena ematen dio herrian tratamendu horri ez eustea.

11. Hitanoa eskolan

- **Erref**: ARA-133/020
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:45:03. **Bukatu**: 00:47:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Hitanoaren transmisioa eskolatik bideratzea nola ikusiko luketen galdetuta, Aramoaio bertako hizkera eta formak erakutsiko lituzkeen figura topatzeko zailtasuna aipatzen dute. Hala ere, hurrengo belaunaldiei transmititzekotan, bide bakarra hori dela diote.

12. Kafe garaia beti gazteleraz zen garaia

- **Erref**: ARA-133/024
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:51:36. **Bukatu**: 00:53:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Andere Gasteizen lanean hasi zenean bilera guztiak gazteleraz izaten ziren, eta baita atsedenaldietako kafearen bueltako jarduna ere. Atseden momentu horietan euskaraz aritzeko ohitura nagusitu da egun, eta aurrerapauso handitzat jotzen du hori Anderek.

13. Herriko parkeko giroa euskalduntzen saiatzen

- **Erref**: ARA-133/026
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:56:41. **Bukatu**: 00:59:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Euskaraz jakin eta gazteleraz egiteko hautua egiten edo joera duen jendeari euskaraz egitea zaila egiten zaio, baina horretan saiatzen da batzuetan Andere, eta egoera bortxatzen ari den sentsazioa izaten du.

14. Euskara-gaztelera "gatazkak"

- **Erref**: ARA-133/027
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 00:59:11. **Bukatu**: 01:02:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hizkuntza "gatazkak" ematen direnetan, joera ote dugu hiztunok hurkoaren larruan jartzeko?

15. Hizkuntza gatazken gaineko kezka gizartean

- **Erref**: ARA-133/028
- **Iraupena**: 0:04:27. **Hasi**: 01:02:02. **Bukatu**: 01:06:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Aspaldikoak dira hizkuntza ezberdinetan mintzatzen diren hiztunen arteko gatazkak Euskal Herrian; zenbaten kezka da, ordea? Gaiari buruzko zenbait hausnarketa, eta gizartearen gehiengoak aferari buruz dituen irudi "sinple", "orokortu" eta "okerrak".

16. Bertsotan hastea Araba ezagutzeko modua izan zen

- **Erref**: ARA-133/032

- **Iraupena**: 0:03:04. **Hasi**: 01:11:56. **Bukatu**: 01:15:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
15 urte inguru zituztela hasi ziren bertso eskolan Andere eta Manex, Oihane Perea bertsolaria irakasle zutela, eta bertsogintzak Araba ezagutzeko aukera eman zien lehenik, eta Euskal Herria ezagutzekoa gero.

17. Bertsolari izan gabe bizi ahalko ez zenukeena

- **Erref**: ARA-133/033
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 01:15:00. **Bukatu**: 01:17:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Argi dute biek, bertsolari izan ez balira, ezagutzeko parada izan duten hainbat errealitateren berri ez luketela izango; ez behintzat, lehenengo pertsonan.

18. Euskalkien inguruko mitoak

- **Erref**: ARA-133/035
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 01:18:10. **Bukatu**: 01:21:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Euskalkiagatik elkar ulertu ezinik sekula ibili ote diren galdetuta, kasuren bat edo beste gerta litekeela diote, baina bi aldeetatik borondatea jarriz gero, arazorik ez duela zertan izan, diote. Umoretik amaitu dute hari muturrari tiraka, bizkaitar eta giputzen arteko kontuekin irriz.

19. Granadako Alpujarrako emakumea eta Gasteizko medikua

- **Erref**: ARA-133/040
- **Iraupena**: 0:04:09. **Hasi**: 01:28:07. **Bukatu**: 01:32:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Aisia » Oporrak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Hizkuntza kontuei eta hauen bueltan sortzen diren gatazkatxoei buruz etxean hitz egiten duten galdetu, eta baietz diote. Anderek oporretan gertatutako kasua kontatzen du. Manexek, ildo beretik, eurei duela hogei urte baino gehiago medikuarekin gertatutakoa.

20. Osakidetzako langilearena

- **Erref**: ARA-133/041
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 01:32:16. **Bukatu**: 01:34:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:
LABek oposaketetan Hizkuntza Eskakizuna zergatik bultzatzen duen ulertzen ez zuen osakidetzako langilearena kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-06

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com